

••• Nederland Maritiem Land

••• High Tech, Hands On

De Nederlandse Maritieme Cluster

Monitor 2019

Samenvatting

Maritime
by Holland.
High Tech, Hands On

FACTS & FIGURES HUMAN CAPITAL

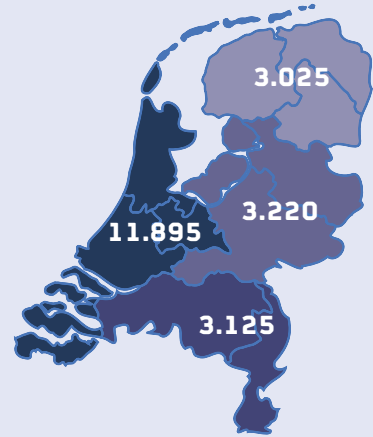
Direct werkzaam in de maritieme sector

In 2018 waren 276.877 werknemers direct en indirect werkzaam in de maritieme sector.

Percentage beroepsbevolking

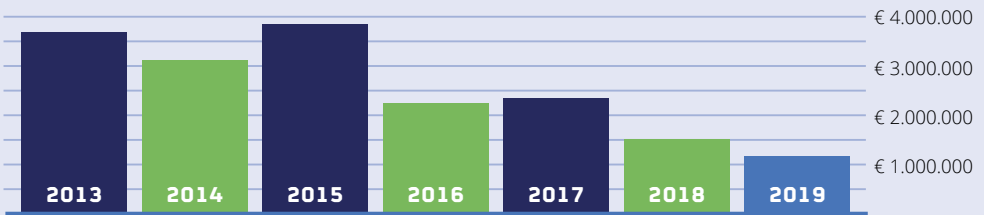
Regionale verdeling vestigingen

	2017	2018
Noord-Nederland	3.015	3.025
Oost-Nederland	3.155	3.220
West-Nederland	11.885	11.895
Zuid-Nederland	3.070	3.125
Totaal	21.125	21.265

FACTS & FIGURES INNOVATION

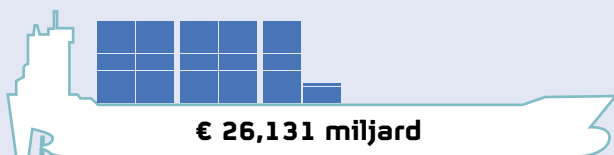
Topconsortia voor Kennis en Innovatie (TKI) Maritiem

Extra verdiende toeslag voor maritieme R&D-projecten.

Toonaangevend in oplossingen

FACTS & FIGURES TRADE

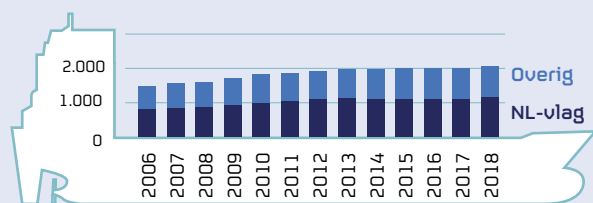
Toegevoegde waarde 2018

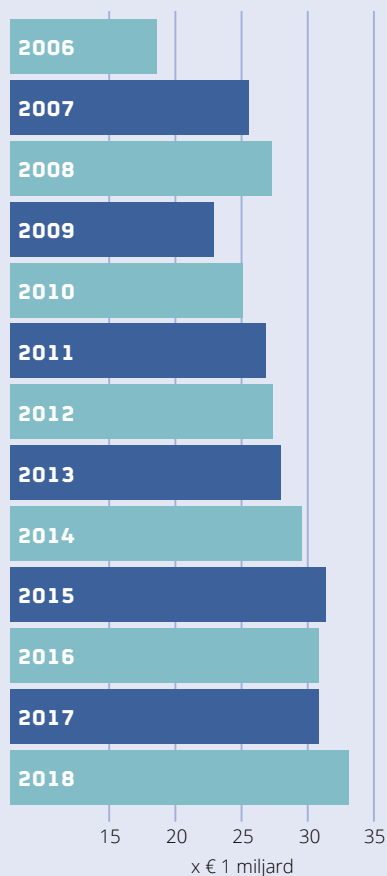
Percentage BBP

Productiewaarde 2018

Aantal schepen onder NL-beheer

Ontwikkeling Exportwaarde

Ons nationale visitekaartje

www.maritiemland.nl

Maritieme sector: High Tech, Hands On

Achtergrond en doel

In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en in samenwerking met de Stichting Nederland Maritiem Land heeft Ecorys de jaarlijkse monitorstudie uitgevoerd voor de maritieme cluster. De maritieme cluster beslaat de sectoren zeevaart, scheepsbouw, offshore (energie), binnenvaart, waterbouw, havens (op- en overslag), marine, visserij, maritieme dienstverlening, jachtbouw/watersportindustrie en maritieme toeleveranciers.

Het onderzoek betreft een analyse van de economische en arbeidsmarktsituatie voor het jaar 2018 en de ontwikkelingen over de jaren 2006-2018 voor de cluster. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de afgelopen edities is de nieuwe opzet van dataverzameling. Op verzoek van de opdrachtgever is samenwerking gezocht met het CBS. Dit betekent dat het onderzoeksteam de input voor het CBS verzorgt en het CBS vervolgens op basis van zijn eigen (unieke) microbestanden terugkomt met resultaten (output) voor de verschillende economische indicatoren per sector. Het CBS heeft samen met het onderzoeksteam een pilotstudie gedaan voor de offshore sector om deze nieuwe methodiek te toetsen.

Algemeen Bestuur NML:

R. Verkerk, voorzitter

S. Hassing, vice-voorzitter

R. Paul, penningmeester

B. Buchner

K. Damen

G. Dijks

G.J. van Goch

J.J. Hopman

A. Kee

vice-admiraal R. Kramer

J.B. Mulder

E. van der Noordaa

J.S. Ort

K.J. Overtoom

R. Quick

D. Vander Heyde

A.H.P. Vergroesen

T. Wouterse

Contactpersonen NML Bureau:

Arjen Uytendaal, Directeur

Nathalie Nipius-ter Reegen, Management- en bestuursondersteuner

Roegzana Hoesenie, Event Coördinator

Sabine Marsé, Senior Communicatie Adviseur

Vincent Verweij, Communicatie Adviseur

Willeke Ruijtenberg, Communicatie Adviseur

Ghazaleh Ghandi-Sehat, Financiën

De resultaten van deze nieuwe opzet zijn met de verschillende sectoren besproken in zowel plenaire sessies als in individuele gesprekken. Tevens zijn deze individuele gesprekken gebruikt om belangrijke trends in de sectoren te bespreken.

In deze monitor is vanwege de focus op de herziene methodiek beperkt aandacht voor de maritieme arbeidsmarkt. Wel is er informatie over de regionale effecten van de maritieme cluster opgenomen en is de informatie ook digitaal ontsloten via een webtool. Tot slot geldt dat met deze editie van de Maritieme Monitor vorige edities komen te vervallen.

Arbeidsmarkt

De vraag op maritieme arbeidsmarkt verandert snel en de concurrentie om (technische) instroom met andere sectoren neemt toe. Om hierop een antwoord te hebben zal steeds meer samengewerkt moeten worden. Om ook naar de toekomst verzekerd te zijn van voldoende instroom is gestart met de maritiem brede arbeidsmarktbranding: Maritime by.... Er is een editor ontwikkeld waarin iedereen eigen maritieme verhalen kan plaatsen en er wordt steeds meer draagvlak opgehaald voor het collectieve gebruik van Maritiem by....

Daarnaast is het van belang om mensen die voor de sector hebben gekozen ook 'aan boord' te houden. Ook hierin worden door de maritieme sector kansen gepakt voor samenwerking. In de HR-kring van het Maritiem Leer- en Ontwikkelcentrum (MLO) worden uitdagingen zoals personeelsuitwisseling, scholing en coaching gedeeld tussen HR professionals uit diverse maritieme branches en worden kansen verzilverd.

Contactpersoon
Arbeidsmarkt:
Leon Maas,
secretaris
Human Capital
Council

De maritieme cluster in 2018

De cluster genereerde in Nederland een directe toegevoegde waarde van € 18,6 miljard. Indirect kwam daar nog € 7,5 miljard bij. De maritieme cluster genereert hiermee circa 3,4% (2017: 3,0%) van het bruto binnenlands product (bbp) van Nederland. De maritieme cluster bood in 2018 werk aan 276.877 personen waarvan circa 167.181 directe arbeid betreft. Daarmee vormt het totaal aantal werkzame personen in de maritieme cluster 3,0% (2017: 2,9%) van de werkgelegenheid in Nederland.

In 2018 steeg het aantal werknemers met 2,5% in Nederland terwijl de directe werkgelegenheid in de maritieme cluster licht groeide (+1,3%). De indirecte werkgelegenheid in de maritieme cluster nam fors toe met meer dan 10%. Dit wordt veroorzaakt door hogere werkgelegenheidsmultipliers in 2018. Dit zou betekenen dat de achterwaartse effecten van de maritieme cluster groter geworden zijn. Met andere woorden: een baan in de maritieme cluster zorgt voor een groter aantal banen in sectoren die leveren aan de maritieme cluster dan voorheen.

Het is namelijk geen vraag of we als sector in staat zijn kennis en kunde voor de sector te behouden, flexibiliteit te stimuleren en zorg te dragen voor een toekomstige gekwalificeerde instroom richting onze maritieme branches, maar hoe? Met de arbeidsmarktstrategie Maritime by... en de MLO HR-kring zet de sector gezamenlijke stappen richting de toekomstige arbeidsmarkt.

Export

Na het magere jaar 2016 heeft de maritieme sector de groei doorgezet in 2018. De export groeide in 2018 met maar liefst 5,2%. De totale export van de maritieme cluster bedroeg in 2018 ruim € 33 miljard. In 2017 was dit nog € 31,6 miljard. De grootste exportsectoren zijn havens en offshore met respectievelijk € 9,877 en € 6,765 miljard in 2018.

Contactpersoon

Export:

Erik Salverda,
secretaris

Trade Council

De directe toegevoegde waarde van de maritieme cluster is 4,6% gegroeid ten opzichte van de herziene cijfers over 2017. Dat deze stijging groter is dan de stijging in werkgelegenheid laat tekenen van verder economisch herstel zien. De stijging van de directe toegevoegde waarde van de cluster is fractioneel lager dan de groei van het bbp van Nederland (+4,9%). De indirecte toegevoegde waarde van de maritieme cluster groeide zeer stevig met meerdere tientallen procenten (+65%). Voor de totale toegevoegde waarde (direct plus indirect) van de maritieme cluster betekent dit een stijging met 16% ten opzichte van de herberekende cijfers over 2017.

De totale export van de maritieme cluster bedroeg in 2018 ruim € 33 miljard. In 2017 was dit nog € 31,6 miljard. De exportprestatie van de maritieme cluster is dus gegroeid. De grootste exportsector betreft los van de havensector de offshore sector met een export van € 6,7 miljard in 2018. Op een totale export vanuit Nederland van € 496 miljard is het aandeel van de maritieme cluster hierin 7%.

Innovatie

In het vernieuwde topsectoren beleid van 2019 zijn een viertal missies bepaald aan de hand van maatschappelijke uitdagingen. Deze zijn: Energietransitie en duurzaamheid, Landbouw, water en voedsel, Gezondheid en zorg en Veiligheid (waaronder cyber-, defensie- en waterveiligheid). In de maritieme agenda zijn de vier maritieme thema's en de maritieme sleutel technologieën in verband gebracht met de topsector brede thema's. De vier maritieme thema's zijn: Towards zero emissions, Digital and autonomous shipping, Blue Growth, en Safety and security.

Als drager voor de thema's zijn een aantal maritieme sleuteltechnologieën benoemd: Digitalisering, Kunstmatige Intelligentie, Robotisering/Virtual Reality en Materialen.

Contactpersonen

Innovatie:

Michaël Steenhoff,
secretaris
Innovation Council

Marnix Krikke,
secretaris
TKI Maritiem

Ga voor meer informatie over de maritieme monitor naar www.maritiemland.nl

Onderdelen en samenhang Maritieme Cluster

Nederland Maritiem Land

Contactgegevens

Willemswerf
Boompjes 40
3011 XB Rotterdam

010 747 00 76
info@maritiemland.nl
www.maritiemland.nl

**Maritime
by Holland.**
High Tech, Hands On